

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 32/21
Luksemburgā, 2021. gada 4. martā

Spriedums lietā C-362/19 P
Komisija/*Fútbol Club Barcelona*

Tiesa atceļ Vispārējās tiesas spriedumu, ar kuru tika atcelts Komisijas lēmums četrus Spānijas profesionālā futbola klubu nodokļu režīmu kvalificēt par valsts atbalstu

Fútbol Club Barcelona prasība, kas tika celta par šo lēmumu, ir noraidīta galīgi

Ar 1990. gadā pieņemtu Spānijas likumu visiem Spānijas profesionālā sporta klubiem, izņemot profesionālā sporta klubus, kuru bilance finanšu gados pirms šī likuma pieņemšanas ir bijusi pozitīva, tika uzdots pārstrukturēties par sporta sabiedrībām ar ierobežotu atbildību. *Fútbol Club Barcelona (FCB)*, kā arī trīs citi profesionālā futbola klubi, kuri ietilpa šī izņēmuma piemērošanas jomā – *Club Atlético Osasuna* (Pamplona), *Athletic Club* (Bilbao) un *Real Madrid Club de Fútbol* (Madrīde) –, līdz ar to izvēlējās turpināt darboties bezpeļņas juridiskās personas formā un šajā statusā gūt labumu no īpašas nodokļu likmes piemērošanas to ienākumiem. Tā kā šī īpašā nodokļu likme līdz 2016. gadam bija zemāka nekā sporta sabiedrībām ar ierobežotu atbildību piemērojamā nodokļu likme, Komisija 2016. gada 4. jūlija lēmumā¹ uzskatīja, ka šis tiesiskais regulējums, ar kuru tika ieviesta uzņēmumu ienākuma nodokļa priekšrocība par labu attiecīgajiem četriem klubiem, ir nelikumīga un [ar iekšējo tirgu] nesaderīga atbalsta shēma, un pieprasīja Spānijai to izbeigt un atgūt no minētās shēmas saņēmējiem tiem pārskaitītos individuālos atbalstus.

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa, kurā *FCB* bija cēlis prasību par apstrīdēto lēmumu, ar 2019. gada 26. februāra spriedumu² atcēla šo lēmumu, pamatojot, ka Komisija nav juridiski pietiekami pierādījusi tās ekonomiskās priekšrocības esamību, kura ar attiecīgo pasākumu ir piešķirta tā saņēmējiem. It īpaši Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija nav pietiekami izvērtējusi, vai šīs samazinātās nodokļu likmes radīto priekšrocību varēja atsvērt mazāk labvēlīga atskaitījuma par negaidītas papildu peļņas atkārtotiem ieguldījumiem likme, kas bija piemērojama profesionālā futbola klubiem, kuri darbojas bezpeļņas juridisko personu formā, salīdzinājumā ar likmi, kas bija piemērojama attiecībā uz subjektiem, kuri darbojas kā sporta sabiedrības ar ierobežotu atbildību.

Tiesa 2021. gada 4. marta spriedumā, apmierinot Komisijas iesniegtajā apelācijas sūdzībā izteiktos prasījumus, atcēla pārsūdzēto spriedumu. Apelācijas sūdzības pamatojumam Komisija izvirzīja tikai vienu pamatu, ar kuru tā apgalvoja LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu attiecībā, pirmkārt, uz jēdzienu “priekšrocība, kas var būt valsts atbalsts” šīs tiesību normas izpratnē, kā arī, otrkārt, uz Komisijas pienākumiem saistībā ar atbalsta esamības pārbaudi, it īpaši no priekšrocības esamības skatpunkta. Šajā kontekstā Tiesa precīzē pārbaudes prasības, kas ir jāievēro Komisijai, analizējot, vai nodokļu režīms piešķir priekšrocību tā saņēmējiem un līdz ar to – vai šis režīms var būt “valsts atbalsts” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

Tiesas vērtējums

Saistībā ar apelācijas sūdzības pamatojumam izvirzītā vienīgā pamata pamatotības vērtējumu **Tiesa konstatē, pirmkārt, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka**

¹ Komisijas Lēmums (ES) 2016/2391 (2016. gada 4. jūlijs) par valsts atbalstu SA.29769 (2013/C) (ex 2013/NN), ko īstenojusi Spānija konkrētu futbola klubu labā (OV 2016, L 357, 1. lpp.).

² 2019. gada 26. februāra spriedums *Fútbol Club Barcelona*/Komisija, [T-865/16](#) (skat. arī [CP Nr. 17/19](#)).

apstrīdētais lēmums bija jāanalizē kā lēmums, kurš vienlaikus attiecas uz atbalsta shēmu³ un individuālajiem atbalstiem, jo Komisija tajā ir lēmusi arī par atbalstiem, kas ir individuāli piešķirti četriem saņēmējiem klubiem, kuri ir konkrēti nosaukti. Proti, atbalsta shēmas gadījumā šīs shēmas pieņemšana ir jānošķir no atbalstiem, kas ir piešķirti, pamatojoties uz to. Individuāli pasākumi, ar kuriem vienīgi ievieš atbalsta shēmu, ir uzskatāmi par vienkāršiem vispārējā režīma izpildes pasākumiem, kuri principā nav jāpaziņo Komisijai.

Konkrētajā gadījumā Tiesa norāda, ka strīdīgais pasākums attiecas uz šādu atbalsta shēmu, jo īpašie nodokļu noteikumi, kas ir piemērojami bezpeļņas organizācijām, it īpaši samazinātā nodokļa likme, šī pasākuma dēļ vien var sniegt labumu katram vispārīgi un abstrakti definētam futbola klubam, kuram ir tiesības uz strīdīgo pasākumu, uz nenoteiktu laika posmu un nenoteiktā apmērā, un nav nepieciešami papildu izpildes pasākumi, kā arī šīs tiesību normas nav saistītas ar konkrēta projekta īstenošanu. Līdz ar to tas vien, kā tas ir šajā gadījumā, ka atbalsts klubiem tika piešķirts individuāli, pamatojoties uz aplūkoto atbalsta shēmu, nevar ietekmēt pārbaudi, kas Komisijai ir jāveic, lai konstatētu priekšrocības esamību. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa tāpat nepamatoti ir atzinusi, ka šim apstāklim ir nozīme.

Otrkārt, Tiesa konstatē, ka Vispārējās tiesas šādi pieļautā tiesību kļūda padara par kļūdainiem secinājumus, kurus tādējādi tā izdara attiecībā uz Komisijas pienākumu apjomu saistībā ar pierādījumiem par priekšrocības esamību. Proti, šis kļūdainais pieņēmums ir izraisījis to, ka Vispārējā tiesa uzskatīja – Komisijai analizē esot bijis jāņem vērā ne tikai no samazinātās nodokļu likmes izrietošā gūtā priekšrocība, bet arī citas attiecīgā nodokļu režīma sastāvdaļas, ko tā uzskata par nedalāmu kopumu, piemēram, atskaitījuma iespējas, ciktāl to ierobežošana varēja atsvērt iepriekš minēto priekšrocību. Tiesa atgādina – ir taisnība, ka Komisijai ir jāveic atbalsta shēmas visaptverošs vērtējums, ņemot vērā visas sastāvdaļas, kuras veido tās iezīmes – gan tās, kas ir labvēlīgas, gan tās, kas ir nelabvēlīgas tās saņēmējiem. Tomēr priekšrocības esamības vērtējums nevar būt atkarīgs no šī režīma saņēmēju finanšu situācijas individuālu atbalstu, kas uz to pamatots, vēlākas piešķiršanas brīdī. It īpaši – **neiespējamība atbalsta shēmas pieņemšanas brīdī precīzi noteikt katram tās saņēmējam faktiski sniegtās priekšrocības summu attiecībā uz konkrēto taksācijas gadu nevar liegt Komisijai konstatēt, ka šī shēma jau šajā posmā varēja saņēmējiem radīt priekšrocību, un attiecīgi nevar atbrīvot konkrēto dalībvalsti no tās būtiskā pienākuma paziņot par šādu shēmu.** Proti, kā Vispārējā tiesa atzina pārsūdzētajā spriedumā, ja Komisijai, veicot nodokļa režīma analīzi, pamatojoties uz aktualizētiem datiem, bija jāpārbauda, vai vēlākajos taksācijas gados priekšrocība patiešām ir materializējusies un – attiecīgā gadījumā – vai šāda priekšrocība tika kompensēta ar nelabvēlīgu ietekmi, kura konstatēta citos taksācijas gados, dalībvalstīm, kuras nav izpildījušas tām paredzēto pienākumu paziņot par šādu shēmu, ar šādu pieeju tomēr tiktu dota priekšrocība. **Tādējādi tikai uz attiecīgās atbalsta shēmas pamata piešķirto individuālo atbalstu iespējamās atgūšanas stadijā Komisijai ir jāpārbauda katra saņēmēja individuālā situācija, jo šāda atgūšana prasa noteikt precīzu atbalsta summu, kuru šie saņēmēji faktiski ir izmantojuši katrā taksācijas gadā.**

Konkrētajā gadījumā netiek apstrīdēts, ka atbalsta shēma, kas izrietēja no strīdīgā pasākuma, ciktāl ar to konkrētiem klubiem, uz kuriem bija attiecināma šī shēma, tostarp FCB, atkāpes veidā tika dota iespēja turpināt darboties kā bezpeļņas organizācijām, kopš tās pieņemšanas brīža tiem ļāva saņemt samazinātu nodokļu likmi salīdzinājumā ar to, kas bija piemērojama klubiem, kuri darbojās kā sporta sabiedrības ar ierobežotu atbildību. Tādējādi **attiecīgā atbalsta shēma kopš tās pieņemšanas brīža varēja sniegt priekšrocības klubiem, kas darbojās kā bezpeļņas organizācijas, salīdzinājumā ar klubiem, kuri darbojās kā sporta sabiedrības ar ierobežotu atbildību, tādējādi sniedzot tiem priekšrocību, uz kuru varētu attiekties LESD 107. panta 1. punkts. No tā izriet – lai juridiski pietiekami pierādītu, ka aplūkotā atbalsta shēma tās saņēmējiem sniedz priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, Komisijai apstrīdētajā lēmumā nebija pienākuma pārbaudīt ne atskaitījuma par negaidītas papildu peļņas atkārtotiem ieguldījumiem ietekmi, ne arī pārvešanas iespējas nodokļa kredīta veidā ietekmi, it īpaši, ja šis atskaitījums vai šīs pārvešanas iespējas neitralizētu priekšrocību, kas**

³ Padomes Regulas (ES) 2015/1589 (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.), 1. panta d) punkta izpratnē.

izriet no samazinātās nodokļa likmes. Līdz ar to ir jākonstatē – nospiežot, ka Komisijai bija jāveic šāda pārbaude, vajadzības gadījumā lūdzot atbilstošo informāciju, **Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu.** Līdz ar to attiecībā uz šo aspektu Tiesa atceļ pārsūdzēto spriedumu.

Visbeidzot attiecībā uz šīs pārsūdzētā sprieduma atcelšanas sekām Tiesa vispirms norāda, ka ir taisnība – lai apmierinātu prasību atcelt apstrīdēto lēmumu, Vispārējā tiesa ar pārsūdzēto spriedumu apmierināja otro pamatu, ar kuru būtībā tika apgalvota priekšrocības esamības nepilnīga analīze, bet pirms tam noraidīja pamatu, ar kuru tika apgalvots LESD 49. panta pārkāpums, ciktāl Komisijai FCB ieskatā esot bijis jākonstatē, ka profesionālo sporta klubu pienākums pārstrukturēties par sporta sabiedrībām ar ierobežotu atbildību bija pretrunā ar šo tiesību normu garantētajai brīvībai veikt uzņēmējdarbību. Šādos apstākļos Tiesa norāda, ka FCB un Spānijai, kura iestājās lietā šī futbola kluba prasījumu atbalstam, saistībā ar pretapelācijas sūdzību bija tiesības apstrīdēt attiecīgā pamata noraidīšanas iemeslu pamatotību, pat ja Vispārējā tiesa būtu apmierinājusi to prasījumus citu iemeslu dēļ. Tā kā šāda apelācijas sūdzība nav iesniegta, attiecībā uz šo aspektu pārsūdzētajam spriedumam tāpat ir *res judicata* spēks.

Turpinājumā Tiesa uzskata, ka tā var izspriest šo lietu, un, izspriežot to, tā tādējādi noraida četrus pārējos pirmajā instancē izvirzītos pamatus, ar kuriem attiecīgi tika apgalvotas Komisijas kļūdas ar attiecīgo pasākumu piešķirtās priekšrocības vērtējumā, tiesiskās paļāvības aizsardzības un tiesiskās drošības principu pārkāpums, LESD 107. panta 1. punkta pārkāpums, jo Komisija nav ņēmusi vērā, ka strīdīgo pasākumu pamato attiecīgās nodokļu sistēmas iekšējā loģika, kā arī to noteikumu pārkāpums, kuri ir piemērojami pastāvošā atbalsta atgūšanai. **Līdz ar to Tiesa noraida FCB celto prasību.**

ATGĀDINĀJUMS. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir Tiesā izskatāmā stāvoklī, tā šajā lietā var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai ir saistošs Tiesas pieņemtais nolēmums apelācijas tiesvedībā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli saistībā ar sprieduma pasludināšanu ir pieejami ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106